

De Wet beperking Ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters (Wet BeZaVa)

De overheid vindt dat er te veel mensen vanuit de Ziektewet (vangnetters) instromen in de WIA. Ook presteert deze groep van vangnetters veel slechter bij (gedeeltelijke) werkhervatting. Om het aandeel vangnetters in de WIA terug te dringen is de Wet beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters (BeZaVa) ingevoerd per 1 januari 2013. Het gaat bij de Wet BeZaVa om de vangnetters zonder dienstverband. De wijzigingen zijn namelijk niet van toepassing op werknemers waarvoor de werkgever een Ziektewetvergoeding bij ziekte kan ontvangen (de personen met een dienstverband). De vangnetters zonder dienstverband vormen dus het probleem. Het gaat om een heterogene en moeilijk bemiddelbare groep. Zij hebben geen werkgever, vertonen een gemiddeld lang ziekteverzuim, vervallen van de ene uitkering in de andere en hebben een zwakke plek op de arbeidsmarkt. De overheid heeft dus gekozen voor nieuwe prikkels voor deze groep Ziektewetgerechtigden, werkgevers en uitvoerders.

Werkgevers zullen vanaf 2014 geconfronteerd worden met de financiële gevolgen van het invoeren van deze wet. De overheid maakt met de Wet BeZaVa werkgevers namelijk verantwoordelijk voor de instroom van werknemers die vanuit de Ziektewet (vangnetters) in de WGA belanden.

Het gaat om de volgende maatregelen:

- wijziging financiering Ziektewetuitkeringen
Voor 2014 betaalden alle werkgevers sectorpremies waarmee de Ziektewetuitkeringen van vangnetters werden betaald. Een sectorpremie wil zeggen dat de totale door de sector betaalde premies voldoende waren om de uitkeringen van de vangnetters te betalen. Vanaf 2014 geldt dat bepaalde werkgevers hun premies voor hun vangnetters individueel moeten betalen. Anders gezegd: bepaalde werkgevers draaien dus zelf op voor de lasten van hun ex-werknemers die een Ziektewetuitkering ontvangen. Hoe meer ex-werknemers er in de Ziektewet belanden en blijven, des te hoger de premie. Een premie die afhankelijk is van het aantal uitkeringsgerechtigden is een zogeheten gedifferentieerde premie.
- wijziging financiering WGA-uitkeringen van vangnetters
De overheid voerde per 1 januari 2014 hetzelfde systeem in voor de financiering van WGA-uitkeringen voor vangnetters als voor de financiering van Ziektewetuitkeringen. Ook voor de financiering van de WGA-uitkeringen voor vangnetters geldt dus dat bepaalde werkgevers zelf opdraaien voor de kosten van de WGA-uitkeringen voor ex-werknemers.
- aanpassing arbeidsongeschiktheids criterium
Tot 2013 ging het in de Ziektewet 104 weken lang om het criterium: 'zijn arbeid'. Dit is nog steeds zo gedurende de eerste 52 weken van ziekte. Maar vanaf 2013 keurt het UWV een ziekengeldontvanger na 52 weken van ziekte op basis van gangbare arbeid. Gangbare arbeid wil zeggen de arbeid die de ziekengeldontvanger nog kan verrichten, ongeacht zijn beroep en werkervaring.
De keuring vindt plaats na 52 weken van ziekte en niet perse na 52 weken Ziektewetuitkering. Een zieke werknemer die na een jaar van loondoorbetaling bij ziekte in de Ziektewet belandt, zal dus meteen met het aangescherpte criterium te maken hebben.

Als de werknemer op basis van gangbare arbeid 65% of meer van zijn maatmaninkomen kan verdienen, vervalt na een uitlooperperiode van een maand de ziektewetuitkering. Na deze beëindiging kan de werknemer aanspraak maken op WW en WWB.

- invoering arbeidsverledeneis

De Ziektewetuitkering bestaat uit twee delen:

- Loongerelateerde Ziektewetuitkering

De hoogte van de loongerelateerde uitkering is 70% van het laatstgenoten loon. Het laatstgenoten loon is gemaximeerd tot de maximale dagloongrens. Deze loongerelateerde uitkering ontvangt de werknemer gedurende één maand per dienstjaar arbeidsverleden, maar minimaal drie maanden en maximaal 104 weken. Voor de bepaling van de duur van de loongerelateerde Ziektewetuitkering gelden dezelfde criteria als bij de loongerelateerde WGA-uitkering en de WW-uitkering.

- Minimumuitkering

De minimumuitkering bedraagt 70% van het minimumloon.

De invoering van de arbeidsverledeneis en de introductie van de minimumuitkering gelden niet voor werknemers die nog een werkgever hebben die hen het loon doorbetaalt.

- aanscherping re-integratieverplichtingen van de werknemer

De re-integratieverplichtingen van vangnetters zijn hetzelfde als bij de WIA. Dat betekent dat werknemers met een Ziektewetuitkering voortaan ook de volgende re-integratieverplichtingen hebben:

- het ondergaan van een adequate behandeling;
- een sollicitatieplicht;
- (bij)scholing;
- een proefplaatsing;
- het aanpakken van verslaving of schuldenproblematiek.

De aanscherping van de re-integratieverplichtingen geldt alleen voor werknemers die arbeidsongeschikt worden na de datum van inwerkingtreding van de Wet BeZaVa.